

MŪSU Lietuva

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4418
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 30,00

R. 808 (34)

SÃO PAULO — BRASIL — 1964 M. RUGPIŪČIO MĒN. — AGOSTO 22 D.

XVI METAI

LIETUVIŲ DIENA TARPTAUTINĖJE PARODOJE NEW YORKE

Ši sekmadienį, rugpiūčio mėn. 23 d. į didįjį New Yorką suvažiuos tūkstančiai lietuvių iš įvairių JAV ir Kanados miestų. Tarptautinė paroda pasipuoš lietuviškomis vėliavomis, galingai skambės jungtinio choro lietuviškų dainų garsai, jungtinis tautinių šokių ansamblis žavės desėtkus tūkstančių žiūrovų. Tai bus LIETUVIŲ DIENA TARPTAUTINĖJE PARODOJE.

Laisvės statulos prieglobstyje susirinks laisvo pasaulio laisvi lietuviai priminti pasauliui, kad jų, ar jų tėvų žemė prie gintarinių Baltijos krantų dar neša sunkų vergijos jungą, ir kad laisvas demokratinis pasaulis privalo rūpintis ne vien tik Afrikos gyventojų laisve, kurių dauguma dar lig šiol neturi išryškinto tautinio veido, savitos kultūros, bet ir Europos širdyje padarytą skriaudą ir ne teisingumą, Jaltos, Potsdamo susitarimais atitaisyti. Galtingas šauksmas, prasmingas žodis, reikšmingas darbas šandien yra daugiau reikalingi negu bet kada nors kitados, nes niekad Lietuva negyve

no taip pavojingo momento kaip šiaandien. Šandien Lietuva grėsia ir fizinis ir dvasinis sunaikinimas.

Lietuvių Diena New Yorko bus didelė galinga lietuviškumo manifestacija ir tvirto pasiryžimo tęsti Lietuvos išlaisvinimo kovą ligi pergalės.

Laisvės statula N Yorko uoste

Maskva kviečia parengiamąją komunistų konferenciją

Rugpiūčio 10 d. «Pravda» patvirtino žinią apie 25 komunistinių partijų pakvietai konferencijai Maskvoje. Tai būsimi paruošiamoji konferencija, o plataus masto pasaulinė konferencija turėsianti įvykti kitų metų viduryje. «Pravda» nuomone dalis pakviestųjų partijų gali neatvykti. Komunistinis dienraštis pripažįsta, kad per pastaruosius keturius metus komunistų tarpe pasireiškę dideli nuomonių skirtumai. Jei jie nebū

sią pašalinti, tai pagal «Pravdą», būsią prieita prie «tarp tautinio judėjimo skilimo».

Iš gruodžio 15 d. konferencijai pakviestųjų partijų, penkios laikytinos aiškiais Raudonosios Kinijos šalininkėmis. Tai Albanija, Šiaurės Vietnamas, Šiaurės Korėja. Indonezija ir Japonija. Kubos ir Rumunijos komunistų partijos įvairiais atvejais yra pasisakiusios už arba prieš Maskvos atstovaujama kryptį.

500 Lietuvos specialistų i Kazachstaną

Lietuvos jaunimo ir kitų specialistų gabenimas į Kazachstaną ir kitas sritis tęsiamas toliau. Režiminė spauda pranešimus apie tokius

spėjama, kad Pabaltijy gali būti naftos. Pokario metu 1949 m. Vilniuje buvo išgręžtas pirmasis gilus apie 500 m. gręžinys. Čia ir vėliau Grigiškėse buvo rasti klampios naftos pėdsakai. Tačiau Lietuvoje trūkę specialistų geologų, kurie sugebėtų įvertinti tyrimėjimus. Naftos ir dujų paieškų darbai Lietuvoje pradėti organizuoti tik 1958 m. Atsirado pirmieji Sovietijoje mokslus baigę naftos specialistai.

Gręžiniai palaipsniui iš Pietrytinės ir Rytinės Lietuvos perkelti į centrinę dalį ir Suvalkijos vakarus. 1960 m. Virbalio gręžinyje apie 1150 metrų gylėje buvo sušuktos skysta nafta persunktos uolienos. Analogiški radiniai buvo ir Kybartuose, Pajevonyje ir Vištytyje. Šiuo metu be tyrimų Kybartų—Virbalio ruožė, gręžiama dar dviejose vietose — prie Tauragės ir Gargždų. Nuo 1959 m. naftos ieškoma Latvijoje, o pernai ji rasta Kaliningrado srityje, Guseve (buv. Gumbinėje)

Žinoma, tyrimėjimus vykdyti lietuviams padeda ypatingai nafta susirūpinę sovietiniai mokslininkai. Ar Lietuvoje bus rasti pakankami naftos kiekiai? Taip, atsako Sakalauskas, bus rasti pramoniniai naftos kiekiai. Nesą abejonės, kad Lietuvoje naftos esama.

išvežimus dažniausiai skelbia smulkios raidėmis ir nežymioje vietoje. Pvz. «Komjaunimo Tiesa» (Nr. 149) trumpai painformavo, kad liepos 28 d. į Kazachstano respubliką išvyko «jaunųjų talkininkų traukinys». Toliau paaiškinta, kad tie talkininkai, tai — apie 500 Lietuvos kaimo profesinių — techninių mokyklų auklėtiniai. Jų uždavinys — padėti «plėšinių užkariautojams» nuimti šių metų derlių.

Laikraštis nepaaiškino, kurie specialistai užims lietuvių vietas ir nepriminė, kad Lietuvoje jau seniai skundžiamasi specialistų trūkumu ar nesugebėjimu juos panaudoti.

LIETUVIŲ VARDAIS PAVADINTOS KALNŲ VIRŠŪNĖS

Lietuviai alpinistai neseniai vykdė pirmąją aukštaminę ekspediciją Pietų Pamire. Ekspedicijos vadovas «Tiesa» (Nr. 183, rugp. 7) pranešė, kad ekspedicijos dalyviai viršūnę pavadina Lietuvos vardu. Įveikė 5800 ir 5837 metrų viršūnes, lietuviai, naudodamiesi pirmų kopėjų teise, tas viršūnes pavadino M. K. Čiurlionio ir K. Donelaičio vardais. Įkopimui į viršūnes vadovavo muzikologas Juozas Antanavičius. Būdinga, kad apie Čiurlionio ir Donelaičio vardų viršūnes «Tiesa» skaitytojus informavo paskutiniam puslapyje, šalia filmų ir kt. skelbimų.

Komunistų fronte nėra vienybės —

RUMUNIJOS KOMUNISTAI PRIEŠINGI MASKVOS ŠAUKIAMAI KONFERENCIJAI

Maskva gruodžio mėn. šaukia visų kraštų komunistų partijų viršūnių konferenciją. Į šią konferenciją turėtų atvykti kiniečiai ir kiti priešingai Kremliaus pozicijas užėmę partijos atstovai. Tačiau ne visų kraštų komunistai pritaria šaukiamai konferencijai. Nepritariančių tarpe yra Rumunijos komunistai. Jų vadai sako, kad būsimoje konferencijoje įvyks skilimas, gal būt didesnis už visus lig šiol buvusius. Todėl vargu rumunų komunistai, nors jie nėra aiškiai pasisakę prieš Maskvos

užimtą liniją, ar besius savo atstovus. Konferencijoje kiekvieno krašto atstovai turės pasisakyti keno frontą palaiko: Maskvos ar Pekino. Rumunijos komunistai tarpininkavo tarp Maskvos ir Pekino. Tas tarpininkavimas ne davė pageidaujamo pasekmių — Kremliaus su Pekinu nesuartėjo. Rumunijos komunistai nepritaria nei Maskvos, nei Pekino linijai. Kilusius nesuspriptomus turėtų išspręsti susitikę Nikita Kruščiovas su Mao Tse tungu.

Ar yra Lietuvoje naftos?

Geologijos ir geografijos mokslinio tyrimo instituto bendradarbis K. Sakalauskas

Komjaunimo «Tiesoje» (Nr. 136) primena, kad jau nuo praėjusio šimtmečio vidurio

— Sovietų spaudoje kas kart vis dažniau pasirodo balsų, kad reikia grįžti prie kapitalistiniuose kraštuose vartojamų ūkininkavimo metodų. Pirmoje eilėje duoti daugiau laisvės kolchozams. Pavyzdžiui leisti kolchozams savo gaminius parduoti rinkoje.

Pats gyvenimas komunistus verčia keisti utopiškas, nuo gyvenimo atitrūkusias teorijas, kurios neišveda iš ekonominės krizės. Anksčiau ar vėliau prieš ir prieš privačios nuosavybės įvedimo.

LENKAI NEISILEIDO KARDINOLO KOENIG.

Austrijos kardinolas Franz Koenig praėjusį mėnesį buvo gavęs iš Varšuvos kardinolo Wyśniewski'9 kvietimą dalyvauti lenkų katalikų maldininkų sąskrydyje Čenstakovoje. Bet lenkų diplomatinės įstaigos kardinolui nedavė reikalingos vizos įvažiuoti Lenkijon. Lenkai komunistai kardinolą Koenig laikė ryšininku tarp «Tylos Bažnyčios» ir Vatikano.

— BOLIVIJA nutraukė diplomatinis santykius su Kuba. Pietų Amerikoje diplomatinis santykius su Fidel Castro režimu palaiko tik Meksika ir Urugvajus.

— JUANITA CASTRO, Kubos diktatoriaus sesuo jau atvyko į Guanabarą. Ji visur drąsiai ir atvirai tvirtina, kad Fidel Castro, pasiduodamas komunistams, revoliuciją išdavė.

LIETUVOS MOKSLININKAI ETNOGRAFIŲ KONGRESE MASKVOJE

Rugpiūčio 3—10 dd. Maskvoje įvyko septintasis Tarptautinis antropologų ir etnografų kongresas. Dalyvavo per 1300 delegatų, buvo delegacijos iš Vakarų — JAV, Fed'vokietijos ir kt. Sovietų Sąjungai atstovavo 300 mokslininkų, iš jų 40 atvyko iš Lietuvos.

Iš Lietuvos atvykę darė pranešimus teorijos ir metodologijos, žodinės ir muzikinės liaudies kūrybos, lingvistikos sekcijose ir trijuose simpoziumuose — taikomosios et-

(pabaiga 6 pusl.)

Lietuvi, dalyvauk 30 d. rugpiūčio (sekmadienį) 16 val. Choro ruošiamame koncerte-vakare V. Zelinoje gimn. salėje. **Isigyk pakvietimus, rezervuok staliuką.**

(pabaiga iš 2 pusl)

DAVERGTOJE LIETUVOJE

I LAISVĖ

ti «amžiną padėką sovietiniams išvaduotojams», pasigirti okupacijos metu Lietuvoje pasiektais tariamais didžiuliais laimėjimais.

Kaip ir visose savo kalbose ir paskutinėje (plg. «Tiesa», nr. 168, liepos 19) A. Sniečkus prisiminė vad. buržuazinius — nacionalistus; jie esą rėmė hitlerininkus, o tarėjai padėję plėsti Lietuvą... Teko ir vad. imperialistams, kurie «panaudoja visas galimybes ideologinei diversijai, siekdami atgaivinti nacionalistines nuotaikas ir kitas buržuazinės ideologijos atgyve našas mūsų žmonių sąmonėje. Imperialistinė reakcija skleidžia piktus prasimanymus apie Pabaltijo tautas. Imperialistai vaizduoja save jų tariamais «laisvintojais».

KAIP MASKVOJE MINĖTAS «IŠVADAVIMO» 20 METIS

1944 m. liepos įvykiai — Lietuvos okupacija liepos 18 d. paminėta ir Maskvoje. Armijos centriniuose namuose įvykusiose iškilmėse prezidento sovietiniai kariai su maršalais, generolais ir kt., taigi atstovai kariuomenės, kurios dėka okupuota ne tik Lietuva, bet ir kiti Pabaltijo kraštai. Lietuvos režimą atstovavo vienintelis K. Gabdankas — vad. «Lietuvos TSR Min. Tarybos nuolatinis atstovas prie TSRS Min. Tarybos». Pra nešimą padarė maršalas I. Bagramianas — jis temidėjo pasižymėjusius sovietinius karius bei partizanus

TRAKUOSE SUKIAI LIETUVIŲ, RUSŲ IR LENKŲ KALBOMIS

Liepos mėn, vidury Lietuvoje lankėsi aukštieji sovietiniai kariai, Lietuvos režiminių partiečių bei valdžios pareigūnų lydimi lankėsi Panevižiuose (pagal «Tiesą» čia 1943–1944 m. buvo išimta iš duobių ir sudeginta daugiau

Paskutiniu metu okupuotoje Lietuvoje atsiskleidžia naujų sovietinimo ir rusifikacijos reiškinį, kuriose tenka mums pažinti ir savo rezistencijai domę skirti. Tokiais pagrindiniais reiškiniais laikytini: ryškesnis bandymas sudaryti naują jungtinį vienetą iš visų trijų Pabaltije respublikų ir Gudijos, tuo padidinant šių trijų neslaviškųjų kraštų elaptąjį pasipriešinimą rusifikacijai, sustiprintos rusifikacijos priemonės ir rusų k. bei literatūros brukimas, sugalvotas sovietinio ruso partizanų mitas ir lietuvio laisvės kovo tojo suniekinimas, įžūliai sustiprinta kova prieš religiją, prieš katalikybę, kuri savo vakarietiška lytimi ir dvasia aiškiai laikoma sovietizacijos ir rusifikacijos priešais. Palikdami kitam kartui teritorinius «glaudinimus», sustosim prie paskutiniųjų.

SUSTIPRINTARUSIFIKACIJA

Paliekant tą nuolatinį priminimą ir spaudimą mokykloje bei gyvenime išmokyti rusų k. pažinti sovietinę rusų literatūrą, klausytis rusų muzikos, dainų, priverstia didesnę Maskvos radijo retransliaciją ir t.t., nauja rusifikacijos banga atsiskleidžia naujais suvaržymais spausdinti lituanistinius veikalus. Pirmiausia krinta paskutinysis Lietuvos k. žodyno tomas, už

kaip 100 000 lavonų) Pirčiūpyje ir Rudniakų girioje, kur hiderinės okupacijos metais buvo įsikūręs LK Partijos Pietų sritis pagrindinis komitetas. Maskviniai svečiai pakeičia dar apžiūrėjo Trakus ir jų apylinkes bei Trakų pilį. Pagal «Tiesą» Trakuose plevono šūkiu lietuvų, rusų ir lenkų kalbomis, o prieš namų plaždėjo raudonos vėliavos.

XI

Antra savaitė baigėsi, kai Bagynų dvaro valstiečiai susikivirčio su dvarininku Niekur tuo metu dvaro laukuose nepasirodė nė vieno artojo, niekas su jokia prievole ne siskubino į dvaro vaitą ar prievaidą. Lauko darbų dvaras dar nelabai nė pasigedo. Po gražių saulėtų balandžio pradžios dienų oras staiga pabiuoro. Žieminių vėjas dienosmis varė žemus, palšus debesius su sniego ir krušos su gūsiomis, o naktimis, pragiedrėjus dangui, šaltis spirgino jau be pradėjusių skleistis žiedus ir jaunus krūmų, beržų ir liepų lapelius.

Su baime valstiečiai žiūrėjo į atšiauriai apsiniaukusį dangų, į šalnų pakąstą žolę, į besibaigiantį daržinėse paskutinį šieno glėbį ir benykstančią vasarą sausą šiaudų atsargą. Išvartytos į laukus avys

dar šiaip taip mito, landžiodamos pakrūmėmis ir padirviais, jaučiai dar šiaip kaip tenkinosi ruginiui ir avižiniui šiaudų kratinium, bet karvės, įdubusiais šonais, atsikušusiais klubais, išsišovusiomis nugaromis jau vos besilaikė ant kojų. Panarinusios galvas, jos gailiai mykė ir perkreipusios akis liūdnei žiūrėjo į moteris, kurios rytą vakarą vis dar atėidavo tapyti jų tuščių tešmenų, bene išgaus lašą pieno.

O iš pirklių, prispaudę nosytes prie padūmavusių lan gelių, spoksojo į kiemą ir laukė pieno išbadėję vaikučiai. Motinos grįždavo į pirklią, sttydavo milžtuvę ant suolo, o vaikai skverbdavosi prie jų su moliniais puodeliais. Jei koks gurkėnis milžtuvęj atsi rasdavo, pildavo į buteliuką ir nešdavo jauniausiajam, kur gailiai spiegdavo lopšy, maskatuo

baigęs K raidę. Jau nuo III tomo (I 1941, II 1944, pertvarkytas 1947) buvo padaryta pakeitimų, būtent visur žodžio aiškinimui pirma spausdinami tik iš Lenino raštų vertimų sakiniai, paskui jau lietuvių tautosakos ir atskirų rinkėjų užrašyti žodžiai (pradedant K. Būgos rankraštiniu palikimu, nepriklausomos Lietuvos metais užrašytaisiais ir t. t.), o tada tik iš senųjų raštų; pirmuose tomuose buvo senieji raštų sakiniai, o tada visoks vėlesnis rinkinys. Nuo III t. pradėtas pertvarkymas vis buvo gilintas «sovietine patirtimi», todėl dabar iš Lenino raštų ir sovietinės literatūros vertimų žymiai pagausėjo aiškinamųjų Žodyne sakinių. Taip pat pastebėtina, kad leidžiamoji Kalbotyra šiais metais skyrė išstisus straipsnius rusų tarmės ir šnektoms Lietuvoje, palikdami nuošalyje lietuvių k. tarmių aprašus Lyginant dailiosios literatūros leidinius, tuo jau krinta pagrausėjęs iš rusų literatūros vertimų skaičius ir mažėję savųjų autorių ar V Europos autorių vertimai. Lyginant atskirų metų knygų bibliografiją, pasibimai nyksta lietuvių k. straipsniai geologijos, ekonomijos, chemijos, fizikos ir matematikos mokslų, nyksta lietuviškai rašytos vad. mokslo kandidato laipsniui tezés, disertacijos, o tų disertacijų ir tezių autoreferatai tik rusiškai, bet nė vieno nėra išspausdinta atskirai jau autereferato lietuvių k. prie Lietuvoje rašytos rusiškai disertacijos ar vad. mokslo kandidato laipsniui gauti tezés! Taip pat sustiprintos rusifikacijos apraiška ir iki šiol vis Maskvos neduotas leidimas pradėti spausdinti Lietuvoje 10 t. lietuvių k. enciklopediją, kurios I s. tomas turėjo pasirodyti jau prieš kelis metus, bet šio tomo rankraščiai užkliuvo Mas

kvoje. Ten pat užkliuvo ir išspausdinti šiam tomui istorinės Lietuvos žemėlapiai. Da bartiniu metu Maskva sutiko lietuviams leisti trijų tomų mažąją enciklopediją, nustatydama kiek vietos skirti komunistų partijai ir okupantų partizanams. Maskvos išcenzūruota lietuviškoji enciklopedija, atrodo, nebūs leidžiama spausdinti nė Lietuvoje, bet tik Maskvoje, kur išspausdintas dabar ir jos kvieslys.

RUSO PARTIZANO MITAS

Paskutiniu metu pavergtoje Lietuvoje sovietinio partizano mitas įgauna naujų bruožų. Jei prieš kelis metus buvo iškeliamas dar lietuvių sovietinio partizano ar kurio kito kovotojo vardas, rašomos apybraižos, atsiminimai ir kt., bet buvo stengiamasi suniekininti lietuvis laisvės kovų dalyvis (1919), lietuvis sukilėlis (1941) ir lietuvis partizanas (1944–55), tai pereitais metais pasukta ir čia «didžiojo bro

vė saulėlydžiai sukeldavo malonią viltį, kad štai jau ryt gal vėjas pasikeis, grįš giedra ir šiluma, darbas ir džiaugsmas

Tokiomis pavasario šilumos laukimo dienomis rūpesčio pri kamuoti Bagynų valstiečiai ir iš kitų sodžių ėmė lankytis vieni pas kitus ypač jei kokia nepaprastesnė žinia iš to limesnių vietų pasiekdavo jų pirkias ir sukeldavo čia drąsos ir pasitikėjimo, čia nevilties ir baimės.

O gandų pradėjo plisti kas kart vis daugiau. Atėidavo žinių ne tik nuo Panevėžio, Ukmergės, Raseinių ir Šiaulių, bet ir iš tolimesnių Lietuvos vietų — Zarasų, Biržų, Kauno, net iš Vilniaus, Pakuršės, Užnemunės ir tolimesnių Žemaitijos pajūrio. Gandai eiddavo iš lūpų į lūpas, šliauždavo iš miestelio iš miestelį, iš sodžiaus į sodžių. Vieni

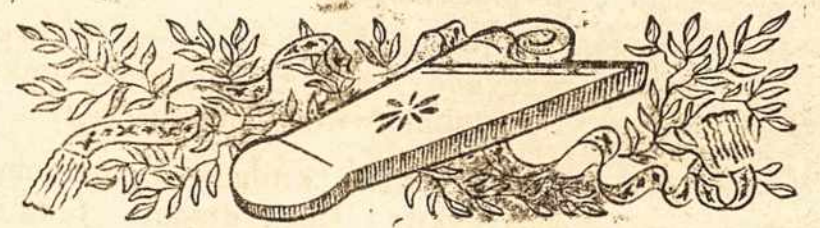
Faustas Kirša

Pavakariais Dievulis Eina

Pavakariais Dievulis eina
Žvaigždes padegti spindesiais;
Rudus lapus pavėjuj neša
Ir mirusių žmonių dvasias.

Rūkal tylos sparnus ištiesia,
Sapnan paskęsta angelai,
Padangėj mirgančioj nutyla
Ir paskutiniai vėselulai.

O Dieve, tu paimk ir mano
Širdies audringus siautimus;
Aš saulei leidžiantis nerimstu,
Ir saulei tekant neramus.

lio» garbinti. Tiek Tiesoje tiek Švyturyje ir kt. jau dominuoja sovietinis desantinis kas, ir būtinai tik rusas, taip pat ir kitoks rusas didvyris, kuris tariamai kovojęs Lietuvoje už «žmonių» ar «tautų» laisvę. Visas šis rusiškasis mitas kuriamas ne tik spaudoje, bet ir per vad. kraštotyros draugiją, kuri įpareigo ta rinkti ir fabrikuoti tos rūšies medžiagą, visur įkyriai pabrėžiant tariamąjį visokių nacionalistų, iš krašto pasitraukusių ar lietuvių laisvėkovotojų žiaurumus ir baisys bes. Bekuriant visokius mitus apie svetimuosius ar saviškius didvyrus, matyti, susimaišoma netolimos praeities dienos. Ir 1963 Pergalės 5 nr. atsirado tokia reikšminga pastaba:

«Pergalės nr. 3 buvo išspausdinta Jono Usačiovo apybraiža «Susitikimas su romano herojais», kur viename iš epizodų buvo pasakota apie

(tęsinys 4 pusl)

nykdavo ir dingdavo be garso, kiti augdavo lyg debesys prieš audrą.

Atsirasdavo žmonių, kurie patys savo akimis matė maištaujančių baudžiauninkų minias, degančius dvarus, žudomus ponus arba, priešingai, dragūnų nusiaubtus kaimus, rykštėmis mirtingai plakamus žmones. Atsirasdavo žinovių, savo ausimis girdėjusių tikrąją eiesoriaus gromatą, suteikiančią žmonėms visišką laisvę ir jų dirbamą žemę be išpirkimų, mokesčių ir prievolių. Tokie kurstė, kad valstiečiai nesudarintų jokių sutarčių su dvarininkais, neapsimtų jokių prievolių, nesteigtų valsčių, nerinktų vaitų ir seniūnų, nes visa tai veda į baudžiamojo įamžinimą, į naujus lažus, į dar didesnę ponų sauvallavimą.

(B. D)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Redakcinis Kolektyvas

NEUŽMIRŠKITE - Jaunimo Šventė įvyks Spalio 3 ir 4 d. Spalio 3 d. vakare, Vila Zelinoje bus Šv. Mišios, bendra Komunija, Agapė ir programa.

Spalio 4 d. 15.00 val. Teatro Artur Azevedo, Mokoje, vaidinimas «Aukso Spinduliai Artojų Žemėje».

Neužsimkite kitomis pramogomis, pašveskite šias dienas Jaunimo Šventei.

Išigykite pakvietimus iš anksto

(tąsa iš 3 pusl.)

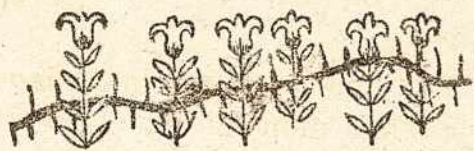
brolių Gruodžių žuvimą. Dėl autoriaus klaidos broliai Gruodžiai buvo parodyti kaip tarybiniai patriotai, tuo tarpu jie, gestapo agentai, buvo sunaikinti tarybinių partizanų. Nepatikrinęs faktų autorius, pasielgęs neatsakingai ir iškreiptai pavaizdavo tikrovę.

Per šios «Pergalėje» pastabas, staiga visoje okupuotoje Lietuvos spaudoje visuotinai pradėtas skleisti ruso partizanų mitas, naujai šoktasi su niekinti lietuvių laisvės kovotoją prieš priespaudą ir sovietų okupaciją. To paties siekiant 1963-64 sudaryta visa eilė lietuviams naujų bylų už tariamus 1941-56 m nusikaltimus ir t.t. Prie šių bylų tenka jungti ir svetur išgarsinta Kretingos byla, kurioje nuteistas 15 m kun. L. Jankus, taip pat 15 m. bausme A. Meidus, J. Embrasus, J. Moškus, A. Bričkus ir L. Kiupys, o 10 m. — K. Vyšniauskas. Šios bylos reikėjo okupantui naujai suniekinti laisvės kovotojui lietuviui, reikėjo suniekinti pasitraukusiems nuo sovietinio teroro, reikėjo jos pridengti ir sovietiniams ūkio nepasisekimams, nors tomis bylomis netiki Lietuvoje, nepavyko įtikinti nei JAV gyventojų, nei svetur gyvenančių lietuvių, nors sovietiniams siekimams talkino ir Vienybė.

RELIGIJOS SUNIEKINIMAS

Senas komunistų partijos ir sovietų vadų noras pakeisti žmogų, t. y. žmogaus įgimtą polinkį tikėti aukštesnės prigimties Būtybe — Dievu pakeisti besąlyginu tikėjimu komunistų partija ir sovietiniais vadais, iki šiol nesisekė, nors buvo griebtasi įvairiausių būdų ir priemonių žmogaus tikėjimui sunaikinti: uždarinėti ir tebeuždarinėjami įvairių religijų maldos namai, persekiojami ir tebepersekijami dvasiškiai ir tikintieji, uždarant juos į įvairias

darbo stovyklas ar ištremiant iš savo krašto į Sibirą (plg. Vokiečių nacių priemones prieš vadinamuosius sektantus, katalikų kunigus ir kt. tremtus ir sunaikintus koncentracijos stovyklose), išvystyta pati įžūliausia prieš tikėjimą propaganda, kurią turi išklauti syti nuo moksleivio iki senoko, bet be teisės kalbėti už tikėjimą ir t.t. Pavergtėje Lietuvoje paskutiniu metu krikščionybė, o ypač katalikybė, ir bet kuris kitas tikėjimas Dievu puolamas nauju įžūlumu: uždedami papildomi ir ne bepakeliami mokesčiai bažnyčioms ir kitiems maldos namams, kurių nesumokėjus laiku bažnyčia uždaroma, nes tikinčiųjų bendruomenei ji esanti «nebereikalinga», vadinamojo kulto komisaro nauji suvaržymai liečia religijos mokymą bažnyčiose ir privačiai namuose, tėvų suvaržymas perteikti tikėjimo tiesas savo vaikams, dažno sekmadienio, jau nekalbant apie kitas šventes, vertimas darbo diena, skiemoliškės R. Mac-

Juezas Mikuckis
PRIEŠ AUŠRĄ

Klevai snaudžia ramūs,
Sodely vėsu...
Nedrįstam sutemus
Prabilti balsu.

Nei garso, nei žodžio...
Nutiilo suvis
Ir miškas ir sodžiai,
Kol rytas nušvis.

Prieš aušra kels vyrai
Ir kirs iš peties,
Kol grūdas nebyra —
Jie pradalgės ties.

Ir rikėm ir gubom
Laukus nurikiuos, —
Ir rytmetis skuba
Padveikinti juos.

Kas Ta Gėlė

Kas ta gėlė, kurią šandieną skynei?

— Gyvybė, meilė ir širdis.
Dienos regėjimas, kovos krūtinė
Ir tolima vilčių mintis

Kas ta gyvybė kai krūtinę skauda?

— Žinojimas, kad tu — žmogus.
Kad tu gali atskirti džiaugsmus ir raudą,
Kas — pragaras, ir kas — dangus. —

Kas meilė ta, kuri pasaulį kūrė?

— Tai Dievo garsas ir alsas.
Tai amžių šauksmas milijonų jūrėj.
Kad žemę laimintų tiesa.

Kas ta širdis, kuri pasaulį neša?

— Praamžiaus žemei dovana.
O milijonai žvaigždžių Dievą prašo
Spindėti išminties daina. —

vytės nežinia kur išvežimas ir pa. Taip pat pirmą kartą Lietuvoje 1963 m. visas ateistinės propagandos darbas, visi miesteliuose, miestuose ir atskirose gyvenvietėse veikia ateistiniai būreliai, mokyklose sudaryti ateistiniai seminarai ir t.t. centralizuoti į vadinamąją «Žinijos» dr. ją (Lietuvos TSR Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugija), kuri nors veikia prie Lietuvos mokslų akademijos, bet tikrovėje yra tokios pat «Žinijos» dr. jos, veikiančios Maskvoje prie sovietų mokslų akademijos tik respublikinis skyrius, taigi visa ateistinė propaganda sudaroma Maskvoje ir lietuviams «Žinijos» nariams, prievarta į ją surinktiems, telieka pakartoti. Ir sekant pavergtos Lietuvos

spaudą, mutvi kad visa ta ateistinė propaganda, kaip ir viena kita iš Maskvos įsakytoji, pakartojama nuostabių tikslumu ir net sovietinės propagandos žargoniniu žodynu visų laikraščiu.

Pati religija paskutiniu metu siekiama sunaikinti keliais būdais. Pirmiausia dabar nauju įžūlumu puolami visi dvasiškiai, kad jie visoko «sukčiai», negyvena iš naudingo darbo, bet tik išnaudoja tikinčiųjų savo religiniais patarnavimais ir pn. Bet daugiausia tai puolami katalikų kunigai, kad esą ar buvę ne iškimi sovietinei santvarkai. Ir šiam puolimui paremti bei palaikyti sovietinė propaganda atrenka kas mėnesį po 2-3 kunigus, kurie «nusikaltę» 1941-44 ar 1944-55 m. būtent «bendradarbiavę» su Lietuvą okupavusiais vokiečiais, palaikę ryšius su 1941 Lietuvos sukilėliais arba su Lietuvoje vėliau veikusiais rezistentais ir t.t. Šie «tariamieji» katalikų kunigų nusikaltimai dažniausia suvedami į vieną pagrindinį kaltinimą, būtent 1941-44 m. atėjo administracijos pakviestas kunigas į kalėjimą ir paklausė mirtimi pasmerktąjį, ar šis nenorėtų atlikti išpažinties. Taigi, atlikdamas tik savo pareigas kunigas, pagal sovietinius teisės nuostatus, jau nusikalto bendradarbiavimu su sovietiniu priešu, nes kunigas ateidamas žinojęs, kad kaltinys pasmerktas mirtį, bet

— Laimutis Dovydaitis Amerikos raše savo draugams, kad dabar tarnauja kariuomenėje.

— Elvira Kilčiauskaitė Belucci ir André Belucci susilaukė naujagimio. P. Elvira Kilčiauskaitė Belucci yra ilgametė São Paulo Atkų choro vedėja. Šia proga linkime visai jos šeimai daug laimės ir gausios Dievo palaimos.

— Jaunuolių grupė 15 ir 16 šio mėnesio dienomis, viešėjosi p. p. Kindurių ūkyje, Mogi das Cruzes. Šiuo laiku visiems teko patirti p. p. Kindurių didelį vaišingumą ir pasigrožėti gamtos aplinka. Užtai São Paulo Moksleiviai Ateitininkai nuoširdžiausiai jiems dėkoja.

— São Paulo Moksleiviai Atkai sveikina «Congregaçõ Mariana de Vila Zelina» dvidešimties metų jubiliejaus proga ir linki jiems daug sėkmės darbuose.

— P. Petrą Simonį, gimtadienio proga São Paulo Moksleiviai Atkai sveikina ir linki ilgiausių metų. Mes negalėtume pamiršti šiuo tarpu paminėti šį uolų rėmėją, kuris visuomet mums padėjo ir nuolatiniai rėmė. Todėl jam mūsų nuoširdžiausias labai ačiū!

jo neišgelbėjęs ir t.t. Turint tokią sovietinio nusikaltimo formulę, galima kaltinti kiekvieną katalikų kunigą kada tik norima, kada sovietinei santvarkai prireikė nusikaltusio kunigo ar kurio kito asmens... Todėl okupuotosios Lietuvos spaudoje, ypač vietinėje, kuri neskirta nė visam kraštui, «nusikaltusių» kunigų ir prieš juos puolimų bei vietos teismų žymiai daugiau nei jų patenka į didžiąją Lietuvos spaudą, kuri leidžiama išsiųsti ir svetur. Iš tokių vietinių puolimų buvo Šiaulių šv. Jurgio parapijos buv. klebonas A. Lapė. Sasnavos kun. A. Ažubalis, kun. J. Juškevičius, kuris 1949-50 m. buvo vo Vilkiuje, bet juo ėmė «piktintis» 1963 ukmergiškiai, Raguvos klebonas Petro Adomonis, kuris nemetęs antiliaudinės veiklos nė dabar, ir būrys kunigų, staiga užpuolamų, tardomų bei teisiamų, o paskui jau naudojamų ateistinei propagandai.

(B. D.)

Lietuvi
Klausk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 10 val. ryt. per **RADIO NOVE DE JULHO**, vidutinėmis ir trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažinska^{ca} caixa Postal 4118. São Paulo;

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, trubelius nau-
jagimiams ir kit.

Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R.
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO **RESIDÊNCIA**
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102 Rua Coelho Neto, 281
Fone 33-9951 Fone: 63-3697, V. Prudente

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório:
Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO
INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLÁSTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros
irengimui namu reikmens ir žaislai, įvairiausios do-
vanos visoms progoms.

ESCRITÓRIO CONTÁBIL
NASCIMENTO

Irmãos Nascimento
REG. C. R. C. SP. Nro 1-484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia: Raštinė:
R. Joaquim Piza, 204 R. 15 de Novembro, 244
Tel. 31-2548 4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA
Madeiras em geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone 52 0229
Endereço Telegrafico: « CABTUNA »
Rio de Janeiro

Serraria « I T A » — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA
"SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação.)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais
- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitytę -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

**LIETUVISKŲ PAMALDŲ KA-
LENDORIUS**

Pirmą mėnesio sekmadienį:
Paque das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:
Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:
Agua Rasa 8 val.;
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Kiekvieną sekmadienį
Mooca 8 val.

Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.;
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVISKŲ PROGRAMOS
TRANSLIACIJOS
(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sėkmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metų
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val 40 min.

SIUVÉJAIS;
POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Ciclamas, 510 (sėde
propria) — Vila Bela

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪOS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą įžmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
sitikinkite ir visados naudokite!

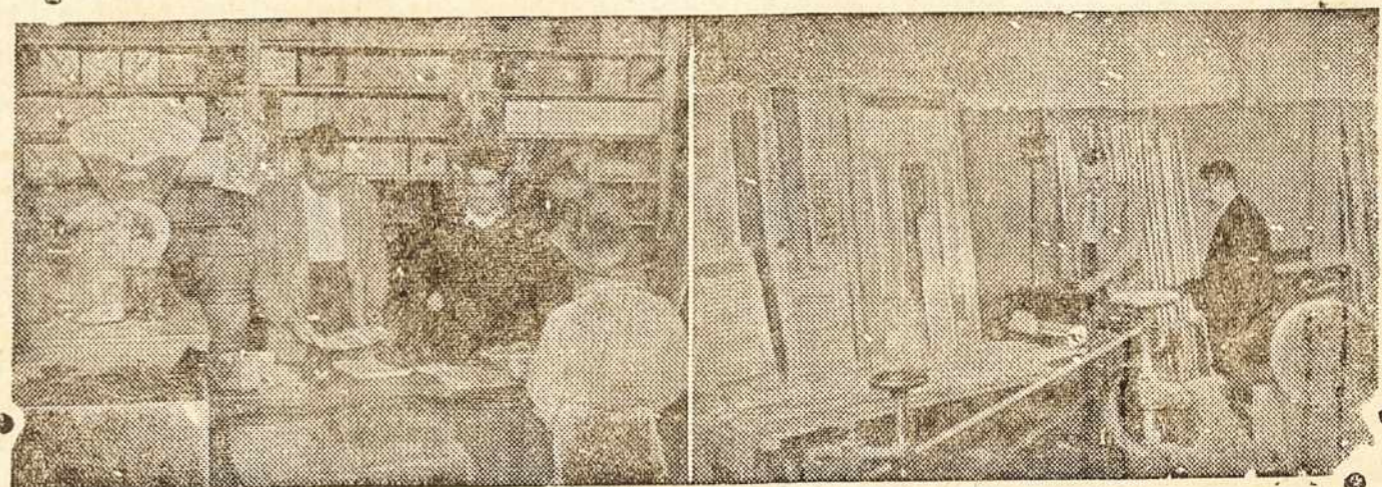
Rua Dino Bueno, 795 a/835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

-RUA COSTA BARROS, 356 TEL. 63-3285 VILA ALPINA

